

Łódź, 11 lutego 2021 r.

PNIK-I.4131.142.2021

Rada Gminy Nowosolna

Zawiadomienie o wszczęciu postępowania

Na podstawie art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.) w związku z art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256 z późn. zm.)

zawiadamiam,

że wszczęte zostało z urzędu postępowanie określone w rozdziale 10 ustawy o samorządzie gminnym w celu kontroli legalności uchwały Nr XXXII/218/21 Rady Gminy Nowosolna w sprawie szczegółowych zasad wnoszenia obywatelskich inicjatyw uchwałodawczych, która wpłynęła do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 2 lutego 2021 r.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 41a ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym dalej zwaną - ustawa, rada została upoważniona do określenia szczegółowych zasad wnoszenia inicjatyw obywatelskich, zasad tworzenia komitetów inicjatyw uchwałodawczych, zasad promocji obywatelskich inicjatyw uchwałodawczych oraz formalnych wymogów, jakim muszą odpowiadać składane projekty. Taka konstrukcja przepisu oznacza, przyznanie radzie uprawnienia do uregulowania zagadnień w zakresie w nim wskazanym oraz wyklucza regulowanie innych kwestii niż wymienione w przepisie.

Mając na uwadze powyższy przepis, zastrzeżenia organu nadzoru dotyczą następujących regulacji zawartych w Załącznikach do uchwały.

1) W § 2 Załącznika Nr 1 do uchwały Rada zawarła szereg regulacji, które stanowią definicję pojęć używanych w uchwale. Treść tych zapisów wychodzi poza zakres upoważnienia ustawowego zawartego w art. 41a ust. 5 ustawy;

2) w § 3 Załącznika Nr 1 do uchwały Rada przyjęła, iż inicjatywa obywatelska może dotyczyć projektu uchwały w sprawie pozostającej w zakresie właściwości Rady Gminy Nowosolna.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/skrytka

www.lodzkie.eu

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.lodzkie.eu w zakładce ochrona danych osobowych.

W ocenie organu nadzoru przepis art. 41a ust. 5 ustawy nie upoważnia rady gminy do określania spraw, które mogą być przedmiotem projektów uchwał składanych w ramach obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej;

3) w § 5 ust. 3 Załącznika Nr 1 do uchwały Rada postanowiła, iż zawiadomienie o utworzeniu Komitetu należy zgłosić według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do uchwały. Załącznik ten zawiera rubrykę w której należy podać numer PESEL.

Zdaniem organu nadzoru obowiązek wskazywania numeru PESEL nie znajduje uzasadnienia prawnego, a tym samym regulacja ta jest sprzeczna z art. 41a ust. 5 w związku z art. 41a ust. 1 ustawy. Wprowadzenie tej regulacji jest nieuprawnionym tworzeniem przez organ stanowiący dodatkowych nieprzewidzianych ustawowo kryteriów niesłużących określeniu „mieszkańca gminy”, a jednocześnie stanowi ograniczenie kręgu „mieszkańców gminy” do osób legitymujących się numerem PESEL, a więc pomija przypadki, w których mieszkaniec gminy nie posiada takiego numeru. Ponadto numer PESEL nie jest elementem niezbędnym pozwalającym na weryfikację mieszkańca gminy, bowiem w żaden sposób nie wskazuje na miejsce zamieszkania danej osoby. Zdaniem organu nadzoru to miejsce zamieszkania ma znaczenie przy ustalaniu, czy osoby tworzące komitet są mieszkańcami gminy, gdyż takie kryterium zastosował ustawodawca w art. 41a ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.

Powyższe stanowisko organu nadzoru jest zgodne z orzecznictwem sądów administracyjnych, bowiem w myśl wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 1 lipca 2016 r., sygn. akt III SA/Łd 364/16, numer PESEL służy identyfikacji osoby fizycznej, a nie obejmuje danych dotyczących miejsca zamieszkania.

Ponadto we wzorze stanowiącym Załącznik Nr 2 do uchwały zawarto oświadczenie o treści „Oświadczam, że posiadam czynne prawo wyborcze do organu stanowiącego Gminy Nowosolna oraz zapoznałam/em się z klauzulą informacyjną wobec Pełnomocnika oraz członków Komitetu Inicjatywy Uchwałodawczej w związku inicjatywą uchwałodawczą mieszkańców Gminy”. Zdaniem organu nadzoru niezrozumiałą jest zapis dotyczący zapoznania się z „klauzulą informacyjną”, bowiem nie jest znana jej treść i jaki jest cel tej klauzuli;

4) w § 5 ust. 4 Załącznika Nr 1 do uchwały Rada zawarła regulację dotyczącą wskazania spośród członków Komitetu pełnomocnika Komitetu.

Zapis taki jest niezgodny z art. 41a ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym, który stanowi, że komitet inicjatywy uchwałodawczej ma prawo (a nie obowiązek) wskazywać osoby uprawnione do reprezentowania komitetu podczas prac rady gminy. Zarzut ten dotyczy

również zapisów zawartych § 8, § 10, § 11 oraz § 16, w Załączniku Nr 2, w których mowa jest o pełnomocniku komitetu;

5) w § 5 ust. 6 Załącznika Nr 1 do uchwały Rada wskazała, że kampania promocyjna służy przedstawieniu i wyjaśnieniu treści projektu uchwały, stanowiącej przedmiot inicjatywy uchwałodawczej. Z kolei § 5 ust. 7 Załącznika Nr 1 do uchwały stanowi: „Komitet wskazuje, w sposób zwyczajowo przyjęty na terenie Gminy Nowosolna, miejsca udostępnienia projektu uchwały do publicznego wglądu”.

Organ nadzoru podziela pogląd Rady co do rozumienia kampanii promocyjnej, jednakże w ocenie organu nadzoru uchwała powinna zawierać postanowienia dotyczące zasad prowadzenia kampanii promocyjnej konkretnej inicjatywy uchwałodawczej.

Zasady promocji zgodnie z przepisem ustawy winny być zawarte w uchwale i tak sformułowane, aby nie było wątpliwości na czym promocja polega. Trudno uznać, że zasady te wynikają z treści § 5 ust. 6 i ust. 7, ponieważ za działania promocyjne nie można uznać miejsca udostępnienia projektu uchwały do publicznego wglądu;

6) § 9 Załącznika Nr 1 do uchwały zawiera regulację dotyczącą przekazania Wójtowi Gminy Nowosolna projektu uchwały celem uzyskania opinii prawnej, co do złożonego projektu z jednoczesnym określeniem terminu uzyskania opinii.

Zapis ten wykracza poza delegację ustawową zawartą w art. 41a ust. 5 ustawy, bowiem regulacja uchwały stanowi wewnętrzną procedurę prac nad projektem uchwały, zastrzeżenie to dotyczy również treści § 10 oraz § 11. Ponadto § 9 Załącznika Nr 1 narusza przepis art. 19 ust. 2 ustawy, w myśl którego zadaniem przewodniczącego jest wyłącznie organizowanie pracy rady oraz prowadzenie obrad rady a nie wykonywanie czynności, których mowa w tym paragrafie;

7) w § 11 pkt 2 Załącznika Nr 1 do uchwały zawarto regulację odnoszącą się do listy osób popierających projekt uchwały, która powinna zawierać min. numery PESEL. Ponadto wzór listy tych osób stanowi załącznik nr 3 do uchwały. Uwagi organu nadzoru zawarte w pkt 3 zawiadomienia dotyczące numeru PESEL oraz klauzuli informacyjnej odnoszą się również do omawianego § 11 pkt 2;

8) § 12 Załącznika Nr 1 do uchwały stanowi, że projektowi uchwały wniesionemu po upływie terminu, o którym mowa w § 11 Przewodniczący Rady nie nadaje biegu o czym informuje pełnomocnika Komitetu. Zapis taki narusza art. 41a ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym zgodnie, z którym projekt uchwały zgłoszony w ramach obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej staje się przedmiotem obrad rady gminy na najbliższej sesji po złożeniu

projektu, jednak nie później niż po upływie 3 miesięcy od dnia złożenia projektu, co oznacza, że nie można nie nadać biegu projektowi uchwały w ramach inicjatywy uchwałodawczej;

9) § 13 Załącznika Nr 1 do uchwały Rada postanowiła, iż przewodniczący rady przekazuje w terminie trzech dni roboczych projekt uchwały o raz listę, o której mowa w § 11 Wójtowi Gminy Nowosolan w celu 1/ przeprowadzenia weryfikacji listy pod kątem zgodności z rejestrem wyborców, 2/ poddania projektu uchwały opinii prawnej.

Powyższe oznacza, że Rada bezpodstawnie ograniczyła krąg osób uprawnionych do popierania projektu uchwały do osób wpisanych do stałego rejestru wyborców Gminy. Zgodnie z art. 41a ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym z obywatelską inicjatywą uchwałodawczą może wystąpić grupa mieszkańców gminy posiadających czynne prawa wyborcze do organu stanowiącego.

Odnosnie pkt 2 tego paragrafu, to niezrozumiałe jest po raz kolejny poddawanie projektu uchwały opinii prawnej, skoro już raz projekt uchwały był przekazany do opinii w myśl § 9 Załącznika Nr 1 do uchwały. Zapis ten wykracza poza delegację ustawową zawartą w art. 41a ust. 5 ustawy, bowiem regulacja ta stanowi wewnętrzną procedurę prac nad projektem uchwały;

10) § 14 Załącznika Nr 1 do uchwały, ponieważ zapis ten wykracza poza delegację ustawową zawartą w art. 41a ust. 5 ustawy, bowiem regulacja ta stanowi wewnętrzną procedurę prac nad projektem uchwały;

11) § 15 Załącznika Nr 1 do uchwały dotyczący nie nadania biegu projektowi uchwały narusza art. 41a ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym.

Wobec powyższego proszę o złożenie wyjaśnień w przedmiotowej sprawie do dnia 19 lutego 2021 r. Wyjaśnienia należy przesłać do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi na adres Elektronicznej Skrzynki Podawczej ePUAP: /lodzuw/skrytka.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Ewa Wardęga
**Dyrektor Wydziału Prawnego, Nadzoru
i Kontroli**

Do wiadomości
Wójt Gminy Nowosolna